

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 227. Qualiter ad casus fortuitos teneatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](#)

quem plures præsumptivè probandi solum modi vivi-
deri possunt. De cætero, quantum ad propositum
præfens, ut teneatur depositarius ex dolo, idem est,
tive dolus interveniat re ipsa, sive ex propósto.

3. Dixi in responsi. *Si in solius deponens gratiam
res recepta, si enim recepta in utriusque gratiam,
ut si depositarius mercede seu stipendum accepit
pro custodia, tenetur ex culpa levi. c. 2. b. t. l. 1. §. si
vestimentum. & §. si servum ff. b. t. de Lugo loc. cit.
(ubi etiam, si recepta in solius depositarii gratiam,
teneatur de culpa levissima) Pith. b. t. n. 5. Muller.
b. t. th. 37. lit. u. ubi: De levi culpa tenetur depositarii,
quando proprium interesse versatur, & aliqua
utilias ex deposito ad ipsum redundat juxta l. 9. §. 2.
ff. *commodati*, unde potius ex mente alterius loqui
videtur, dum lit. A. præmittit, quod etiam modica
merces, seu potius honorarium constitutum fuerit,
nihilominus depositarius tantum ad præstationem
doli & culpa latè teneatur citans l. 9. ff. *mandati*.
& Mantic. de tac. & ambig. *convent.* l. 10. tit. . .
num. 13. quin & nauta (idem est, de aurigis,
qui merces resque alias pro mercede deportant)
stabularii item & capones, ratione officii ex culpa
levissima tenentur. De Lugo l. c. Muller. l. c. lit. v.
juxta l. 3. §. 1. ff. *nauta cap. stabul.* idque salubriter
constitutum, utiliorum hominum fraudibus obvia-
retur, & viatorum securitati consuleretur.*

4. Dixi etiam regulariter non teneri nisi de dolo
vel culpa gravi, dum depositio fit in solius deponen-
tis gratiam; nam patitur hoc ipsum exceptions.
Primo enim tenebitur de culpa levi, si ita conven-
tum cum eo, ut etiam culpa levis praetetur. l. 1. §. ff.
conveniat. & §. *sape ff. b. t.* Siquidem, ut ibi dici-
tur: Contractus ex conventione legem recipiunt.
Secundò ex culpa levi tenentur si depositarius ultro
& sponte se obtulit ad depositum recipiendum. L. 1.
§. *sape ff. b. t.* Pith. Mull. LL. cit. eò quod tune de-
positarius ita tacite convenisse, & ad diligentiorem
custodiā, quām qui non nisi rogatus depositum
suscepit, se obligare censem̄. Unde pro cautela mo-
net Muller. ne quis in recipienda custodia rerum
alienarum nimis civilis sit, ultrone se ad illam of-
ferendo. Quinimò teneri illum in hoc casu ex cul-
pa etiam levissima, tenet Abb. in c. 2. b. t. num. 3.
item Bartol. in cit. l. 1. §. *sape.* colligiturque hoc
ipsum ex eadem leg. Pith. loc. cit.

Quest. 227. Qualiter ad casus fortuitos teneatur depositarius?

R Esp. Ad eos præstandos regulariter non tenetur,
ne quidem, ubi se sponte obtulit ad depositum
recipiendum, ut Muller. l. c. lit. 1. item nautæ, stabu-
larii, et si alia teneantur ex culpa levissima, non ta-
men, dum hac tantum culpa præcedente, res eis
commisla damno fatali, seu casu fortuito perit. Pith.
b. t. n. 6. in fine. Wiestn. n. 12. Dixi tamen; regula-
rue, nsm tres casus excipiuntur. Primus, dum sic
conventum seu pæstatum. c. 2. b. t. l. 1. C. b. t. Pith.
l. c. Secundus, si præcessit dolus vel culpa crassæ
casum fortuitum. cit. c. 2. l. 1. §. *si rem ff. b. t.* Terti-
tus, dum in mora culpabilis post repetitionem red-
dendi depositum fuit depositarius. cit. c. 2. l. 1. §. *in
Asia. §. fin ff. b. t.* Sic etiam ait Muller. l. c. lit. v.
moribus nostris, qui rem depositam vendidit, eam-
que potea in causam depositi redemit, de subsecu-
to ejus interitu casuali tenetur; citat pro hoc l. 1. §.
16. C. b. t. Brun. ad Lanterb. &c. Porro deposita-
rio afferenti, depositum fortuitò amissum, incum-
bit probatio. Arg. l. si creditor. C. de pignor. Gl. pen-
R. P. Leur. *Jur. Can. Lib. III.*

ult. in §. fin. Inß. quib. mod. re contrab. oblig. nisi de
facto. V. g. incendio domus hostium irruptione con-
staret. Dum autem res dicitur amissa per casum for-
tuitum occultum. V. g. per furtum noctu commis-
sum, probatur per conjecturas. V. g. quod cista, in
qua res deposita, fuerit effracta. Abb. in c. 2. b. t.
n. 8. Pith. b. t. n. 3. Malc. de probat. concl. 88. n. 9.
Dum autem conitatur de casu fortuito, aut is proba-
tus fuit, probandum est insuper, illum. V. g. incen-
dium accidisse circa culpam depositarii, si casus for-
tuitus est ex illis, qui raro contingunt sine culpa. V.
g. incendium, furtum in proprio domo, secus, si est
ex illis, qui regulariter & ut plurimum sine culpa
evenire solent. V. g. inundatio aquarum, in his
enim culpa abesse, in aliis adesse præsumitur. Abb.
Pith. LL. cit.

Quest. 228. An dum res deposita penes Canonicum vel religiosum, ejusdem dolo vel latè culpa perit aut dete- riorata, Ecclesia vel monasterium te- neatur damnum resarcire?

R Esp. Non tenetur, nisi ex ea re aliquid ad Eccle-
siam vel monasterium pervenit, aut in ejus utili-
tatem conversum fuit, prout expresse deciditur.
c. gravis. b. t. Ratio prioris est; quia ex una parte
in hoc casu Ecclesia vel monasterium non fuit de-
positarius (qualis quia est, dum Prælatus una cum
Capitulo vel Conventu rem in fidem suam & cu-
stodiā recipiebat, non secus ac alii depositarii ob-
ligatur) ita etiam, ut deponens necesse non habe-
at probare, rem penes Ecclesiam depositam in ejus-
dem utilitatem convertans, ut id requiritur in con-
tractu mutui cum Ecclesia inito. Innoc. in c. 1. b.
1. n. 1. Molin. de J. & J. tr. 2. d. 525. n. 4. Laym.
in disp. Can. de reb. Eccl. alien. tb. 108. Pith. b. t.
n. 13. ex altera parte depositarius non obligatur
ex deposito nisi ratione delicti, nimis doli vel
culpa crassæ commissæ circa custodiā illius; jam
verò delictum particularis persona seu membra re-
dundare non debet in detrimentum Ecclesiae seu
communitatis, juxta Reg. jur. 76. in 6. Ratio ve-
rò exceptionis illius est, quod nemo debeat locu-
pletari cum injurya alterius juxta l. nam hoc. ff. de
conduct. indeb. locupletaretur autem Ecclesia cum
injurya facta deponenti, si non teneretur restitu-
re res depositas apud ipsius Canonicum vel Reli-
giose, ubi hæ converba in ejus utilitatem. Ac
consequenter illa restituere tenetur non secus ac
Prælatus, pater, dominus, dum ex contractu reli-
giose, filii, servi, aliquid ad ipsos pervenit, seu
versum in eorum utilitatem, tenentur restituere,
et si ex eorum contractu sine suo mandato expre-
so vel tacito celebrato non tenentur restituere.
L. 1. & 3. §. in rem autem. ff. de in rem verso.
Pith. num. 12. cum Laym. l. 3. rr. 4. c. 27. num. 3.
De cætero procedit responsio, etiamli Clericus vel
religiosus cum consensu sui Prælati, vel etiam ipse
Prælatus sine tamen consensu Capituli receperisset
depositum; quia per hoc Ecclesia adhuc facta non
est depositaria, neque delictum depositarii illi im-
putari, aut in ejus detrimentum cedere debet. Less.
l. 2. c. 27. num. 12. Molin. l. c. num. 3. Laym. l. c.
c. 25. num. 6. quos citat & sequitur Pith. b. t. num.
13. Contrarium tenente Wiestn. b. t. n. 19. citan-
te pro hoc Gl. in c. 1. b. t. v. persona. Imol. ibid. n. 5.
Sanch. l. 6. mor. c. 14. n. 35. qui tamen locus apud
Sanch. non reperitur, adeoque male citatus videtur.
Porro tametsi constaret rem in hoc casu non fuisse